

Marglæti fyri tvær krónur

Uppi í Sortudýki stendur ein prýðilig borg. Hon er ein frøi fyri eygað, bæði innan og utan. Norðurlandahúsið. Ein gáva frá okkara frændum í norðurlondum. Har eru allir møguleikar til mentunarligt virkseimi, men kanska kundi húsið verið uppaftur meiri brúkt.

Har fæst eisini matur og drekka. Ikki ovurhonds nógv, men nóg mikið. Og har selja tey eisini smurt breyð við »marglætisviðskera«.

Tann forvitni gesturin í mentaborgini fregnast um, hvat hetta nú man vera fyri viðskeri. Jú, fær hann at vita, tað er reitur og soverðið.

Um vit nú lata tað kulinariska liggja og hyggja at tí málsliða, so tykist okkurt ikki at rugga rætt. Ein vanlig flís við rullupylsu kostar 16 krónur, men ein marglætisflís kostar 18 krónur. Nærri kanningar føra fram til, at »marglæti« er umseting av »luxus«. Vit kenna hetta aftur úr donskum »luxusmørrebrød« og svenskum »luxusmorgásar«.

Nú eru so nógvar útlendingar í Norðurlandahúsinum, at tað er fyrigjælt, um onkur hevur forfumað seg í orðabókini ella spurt onkran okkran. Orðið »luxus« merkir nakað, sum er ríkiligt, oyðslut, yvirdrivið. Tað kemur av latíni: »lux« = ljós.

Men tann frøyska umsetingin »marglætis-« (sum í Norðurlandahúsinum altoy kostar tvær krónur) er nakað annað. Í orðabókini frá 1928 finna vit marglæti tytt til: »útíðig lyst, og lyst«. Og so endurgevur orðabókin eisini orðtakið »Kúrrur kemur eftir kæti og tramin eftir marglæti«. Í orðabókini frá 1961 verður »marglæti« tytt til »det at begære (eller række efter) noget, man (strengt taget) ikke behøver«. Lagt verður afturat, at orðið eisini kann merkja: »tilbøjelighed til at spise noget i utide eller søde sager«, og í gomlum máli: »útíðig lyst, letsindighed«.

Um vit nú venda aftur til breyðflisarnar, so tykist vera eitt fitt glopp í millum marglæti og luxus. Tað er ikki beint at siga, at vit eru uppfyllt av »ond lyst« ella eru úti eftir »søde sager«, tá ið vit gæva tvørtur um eina flís fyri 18 krónur. Og tá ið orðabókin sigur, at marglæti er »at begære noget, man strengt taget ikke behøver«, so kunnu vit koma at hugsa um, hví tað skal vera neyðugt at umseta eitt óskyldugt orð sum luxus. Er soverðið putl ikki eitt slag av marglætismálfrøði? Vit hava ein hóp av orðum, sum enda við -us: Magnus, Julius, Janus, Paulus, markpólus, cirkus, og nú eisini, feskut úr Íslandi: bóonus. Og børn gera fegin nýggj orð við hesari endingini: ein smádrongur, sum mungar, er ein mungus.

Hatta marglætið í Norðurlandahúsinum er eitt gott dømi um eina luxusfilosofíu, sum er merkt av letsindighed, um ikki ond lyst. Í staðin fyri at lata føroyskt sleppa at vera brúkiligt hjá málsins eigarum og brúkarum forstýrjar marglætismálfrøðin orðabrukið og forstáðislið manna millum. Púra óneyðugar og hartil rørandi skeivar umsetingar verða gjørdar. Hetta virkseimið kann fungera sum »søde sager« hjá teimum putlandi, men tað er – sæð við samfelagsins eyga – nakað, sum man »strengt taget ikke behøver«.

Luxus og marglæti eru hvørt sítt. Tann, sum kroystir hesi orðini niður í tann sama semantiska pottin, skammfilar bæði. Hetta er marglætismálfrøkt, sum betonkiliga nógvar minnir um stakkalastás. Tær kinesisku mandarindøturnar, sum á ungum árum fingur jarnskógvar, kundu seinni vera ernar av, at tær høvdu marglætisfjørur. Men fjøturnir vóru eisini óbrúkiligir.

D.

Gudstænastur hvítusunnudag

Havnar kirkja: S. Klein
Kaldbak: P. M. Rasmussen, innsavnan til kirkjuna
Vesturkirkjan: H. J. Joensen, bispur, kl. 11.00
Kirkjubøur: H. Poulsen kl. 12.00
Norðradalur: H. Poulsen kl. 16.00
Hósvík: Ó. Rasmussen kl. 12.00
Hvalvík: M. Bæk kl. 12.00
Vestmanna: U. Næs kl. 11.00
Kollafjørður: innsavnan til sunnudagsskúlan
Kvívík: innsavnan til sunnudagsskúlan
Sandavágur: D. Johannesen kl. 11.00, altargongd
Sørvágur: D. Johannesen kl. 17.00
Eiði: E. Olsen kl. 11.00, altargongd (skriftarmál kl. 10.40), innsavnan til sunnudagsblaðið
Gjógv: E. Olsen kl. 17.00
Funningur: E. Olsen kl. 18.15
Sjóvarkirkja: J. Fríðriksson kl. 11.00, barnakórið syngur
Glyvur: J. Bæk kl. 11.00, altargongd
Æðuvík: gudstænastan avlýst
Fuglafjørður: E. Vilhelm og T. Beder kl. 11.00, altargongd (10 ára jubileum)
Leirvík: J. Kass kl. 11.00, altargongd
Gøta: P. O. K. Olofson kl. 11.00, altargongd
Klaksvík: H. Bøgesvang kl. 11.00, innsavnan fyri heidningamissionina
Kunoy: P. Paulsen kl. 12.00, altargongd
Klaksvík: Barnagudstænasta kl. 15.00. Kl. 18.00 felagsmøti í kirkjuni saman við KFUM/K og Emmaus, N. P. Danielsen
Skálavík: J. R. Hansen kl. 12.00, altargongd
Tvøroyri: M. Kjerbo kl. 11.00, altargongd
Famjin: M. Kjerbo kl. 17.00
Vágur: H. Joensen kl. 11.00, innsavnan til skótaarbeiðið
Leiti: H. Joensen kl. 12.15
Sumba: H. Joensen kl. 18.00
Viðareidi: E. Beder kl. 11.00

Gudstænastur 2. hvítusunnudag

Havnar kirkja: I. P. Dam
Vesturkirkjan: S. Klein kl. 11.00
Argir: H. Poulsen kl. 11.00
Kvívík: M. Bæk kl. 12.00
Kollafjørður: Ó. Rasmussen kl. 11.00
Miðvágur: D. Johannesen kl. 11.00, altargongd
Norðskála: E. Olsen kl. 12.00, altargongd (skriftarmál kl. 11.40), kór úr Klaksvík syngur
Skála: J. Fríðriksson kl. 11.00, streingjakórið syngur
Nes: J. Bæk kl. 11.00, altargongd
Hellurnar: P. O. K. Olofson kl. 11.00, altargongd
Elduvík: P. O. K. Olofson kl. 16.00, altargongd
Klaksvík: kl. 11.00 altargongd, kl. 18.00 felagsmøti saman við KFUM/K og Emmaus, N. P. Danielsen
Haraldssun: H. Bøgesvang kl. 11.00
Árnafjørður: P. Paulsen kl. 12.00, altargongd
Hvalba: M. Kjerbo kl. 12.00, altargongd
Sandvík: M. Kjerbo kl. 17.00, altargongd
Hov: H. Joensen kl. 11.00
Porkeri: H. Joensen kl. 12.00
Hvannasund: E. Beder kl. 12.00
Bøur: U. Næs, altargongd

Meinigheitshúsið, Tórshavn

Hvítusunnudag kl. 18.00: Møti v/ Tummas Thomassen.
2. hvítusunnudag kl. 18.00: Møti v/ Johnny S. Johannesen.
Týsdagin kl. 20.00: Bílftími um Ef. 5 v/ Klæmint Tausen.

Samkoman Sion, Vágur

Sunnudag kl. 11.00: Morgunmøti.
Sunnukvöld kl. 18.00: Evangeliskur fundur.
Mánakvöld kl. 20.00: Bønarfundur.
Mikukvöld kl. 20.00: Bønarfundur.
Bønartænastan svarar á tlf. 73941, frá kl. 20.00–22.00.

Føðingar

4. mai fingur Janet Jacobsen og Kristinn H. Pálsson, Amager, eina dóttur. Hon var 50 cm long og vígaði 3030 gr.

6. mai fingur Evelyn í Trøðini og Poul Jacobsen, Vági, eina dóttur. Hon var 53 cm long og vígaði 3130 gr.

7. mai fingur Elsebeth og Signar Jacobsen, Klaksvík, eina dóttur. Hon var 52 cm long og vígaði 4300 gr.

7. mai fingur Jórur Midjord, Tvøroyri, og Thormann Ludvig, Fámjin, ein son. Hann var 55 cm langur og vígaði 3850 gr.

9. mai fingur Noomi og Stefan Søder, Trollhåtan, Svøriki, ein son. Hann var 50 cm langur og vígaði 3280 gr.

13. mai fingur Margit Eltjør, Klaksvík, og Niclas Olsen, Árnafjørði, eina dóttur. Hon var 50 cm long og vígaði 3125 gr.

13. mai fingur Kristvør Poulsen og Andras Samson, Klaksvík, ein son. Hann var 52 cm langur og vígaði 3600 gr.

13. mai fingur Kathe og Hans Klakkstein, Klaksvík,

ein son. Hann var 54 cm langur og vígaði 4400 gr.

14. mai fingur Elisabeth Joensen og Steingrím E. Johannesen, Skopun, eina dóttur. Hon var 54 cm long og vígaði 4000 gr.

14. mai fingur Margit og Jørmund Juul, Oyndarfjørði, ein son. Hann var 51 cm langur og vígaði 3150 gr.

14. mai fingur Joan Petersen og Magni Hansen, Balle-rup, eina dóttur. Hon var 50 cm long og vígaði 3000 gr.

16. mai fingur Signhild og Mikkel Joensen, Trøllanesi, ein son. Hann var 53 cm langur og vígaði 4500 gr.

16. mai fingur Rannvá Deb-es og Frederik Isaksen, Kvívík, ein son. Hann var 53 cm langur og vígaði 3135 gr.

16. mai fingur Egon og Conny Danielsen, Argjum, eina dóttur. Hon var 50 cm long og vígaði 3300 gr.

16. mai fingur Ann-Britt og Simin Johannesen, Toftum, ein son. Hann var 46 cm langur og vígaði 2290 gr.

18. mai fingur Tóra Egils-dóttir Simonsen og Páll Árne Joensen, Tórshavn, ein son. Hann var 50 cm langur og vígaði 3200 gr.

19. mai fingur Hervør og Rói Didriksen, Hoyvík, eina dóttur. Hon var 52 cm long og vígaði 3200 gr.

AA fundir, Tórshavn

Hesir fundir verða í Uppi-stovu, C. Pløensgøtu 17:

Í kvöld kl. 20.00 á Vaskarínnum, Tórsgøtu 5 (inn-gongd vestanfyri), og kl. 22.30 í Uppistovu, C. Pløensgøtu 17.

Leygardagin kl. 17.00 og kl. 22.30.

Sunnudagin kl. 11.00. Kl. 17.00 verður opin fundur. Avvarðandi og onnur áhugað eru væl komin.

Mánadagin kl. 20.00. Týsdagin kl. 20.00 á Háskúlanum.

Al-Anon

Fundur fyri avvarðandi at alkoholikarum verður í Havn týskvöldið kl. 21.00 á Vaskarínnum, Tórsgøtu 5 (inn-gongd vestanfyri).

Ráðgeving fyri børn og ung

á tlf. 10645 mánadag kl. 16–18.00.
Barnabati

Læknavaktimar

Tórshavn: Johan Djurhuus, tlf. 14319, leygardagin. Annika Olsen, tlf. 17700, hvítusunnudag. Kaj Kallsberg, tlf. 13150, 2. hvítusunnudag.

Eysturoy: Sigvald Kristiansen, tlf. 41517, leygardagin. Hálvdan Simonsen, tlf. 47010, hvítusunnudag. Sigvald Kristiansen, tlf. 41517, 2. hvítusunnudag.

Norðuroyggar: Steingrím Weihe, tlf. 55300, leygardagin og hvítusunnudag. Ólavur Gaard, tlf. 56900, 2. hvítusunnudag.

Vágur: Tlf. 32413.

Suðuroy (norður): Tlf. 71560.

Suðuroy (suður): Tlf. 73030.

Tannlæknavakt Tórshavn

Bráðfeingishjálpi fæst leygardag, sunnudag og halgidagar kl. 13.00–14.00. Tlf. 14544.

Blindastovnur Føroya

hevur opið mánadag–fríggjadag kl. 9–16.
Telefonir: 18222 og 19288.